

Nové poslání či soumrak pěchoty.

Polský mjr. dypl. Zygmunt Morozewicz má v Przeglądu piechoty 1936 v sešitě 1 stať o knížce anglického generála H. Rowana-Robinsona „Zkušenosti s pěchotou“.

Knížka je osobní uzávěrkou oficielních anket a organizačních pokusů s anglickou pěchotou. Pokusná anglická brigáda má mít 3 prapory střelecké a 1 prapor těžkých kulometů a doprovodných zbraní o třech rotách těžkých kulometů a jedné rotě protitankových zbraní. Bojový trén brigády a praporů je motorisován.

Stanovisko gen. Robinsona řeší nikoli vnitřní organizaci pěchoty, nýbrž její poslání v rámci všech zbraní branné moci vůbec.

Co říká gen. Robinson? V recensi mjr. dypl. Morozewicze zaznívají citáty z knihy přímou i nepřímou řečí v pravidelných intervalech jako údery na buben potažený smutečním sukem: Slyšte! — slyšte!

„Kdyby byla světová válka potrvála ještě rok, byla by tanková armáda chystaná na rok 1919 odňala pěchotě význam. — Dlouhé období prvenství pěchoty končí a nezbyvá než najít jí novou působnost v rámci

všech zbraní. — Je všeobecně známo, že pěchota v dnešní podobě je příliš podrobená ztrátám a tak málo vydatná, že neudrží své bytí.“

„Jedinými přednostmi pěchoty jsou: pohyblivost v těžkém terénu a velká schopnost jeho využívání; značná cena v obraně, snadné velení, snadnost převozů dokonce i letouny; snadný výcvik, láce a tudíž i početnost.“

„Zato pěchota nemá sil k podnikům útočným. Světová válka dokázala, že pěchota neprovede útok bez mohutné podpory dělostřelectva a tanků; nedostatek útočných schopností pěchoty je dnes mnohem větší než roku 1918. Pěchota bude bez síly, dokud útočná vozba nezjedná takovou situaci, aby pěchota mohla zaujímat vyklizená postavení a útočit na ustupujícího nepřítele.“

„Slabost pěchoty pro útok a nezpůsobilost snášet ztráty, jsou zásadní v otázce budoucí organizace pěchoty.“

Gen. Robinson ironisuje ruský pěší pluk slovy, že celý ten podivuhodný i nákladný cirkus je jenom proto, aby na 3000 pěšáků bylo vydáno v poli ztrátám a aby jejich útok byl zastaven pultuctem skrytých kulometů.

A francouzský pěší pluk? „36 těžkých, 108 lehkých kulometů, 3 pěchotní kanony, 6 minometů — jaký to konglomerát zbraní!“

Nesouhlasí ani s námětem takové organizace praporu: doprovodná rota s lehkými kulomety a minomety v obrněných autech; rota lehkých tanků; střelecká rota na nákladních autech; celek na 48 lehkých a 14 nákladních autech, 42 obrněných autech a 27 motocyklech. Říká tomu „pěchota na koních, místo koní motory“. Výhoda rychlosti takové jednotky je vyvážena nemožností boje z vozů a vyložený takový prapor není lepší než obyčejný střelecký.

Co navrhuje gen. Robinson? Především znova říká a znova opakuje, že pěchota jako královna zbraní je přeludem anebo předsudkem. Nemá ve své podobě vyhlídek na úspěch v moderním boji. Uchrání-li se před letectvem, stane se obětí tanků.

Představme si, říká, americkou pěší divisi o 22.000 mužích v jednom proudu v hloubce 50 km. Jak se to ubrání před letectvem a bočným útokem tanků?

„Budoucnost mají jednotky mechanisované a motorisované převahou manévru.“

„Podstatou manévru bude rychlost jednotek jednajících odloučeně, ale v koordinaci radiovým spojením a využívajících komunikací k obchvatům s překvapením. To připravuje již Německo strategickými autostradami a snahou zmotomechanisovat všechny arije.“

„Pěchota, která ztratila schopnost útočit a podržela jen schopnost obrany — vyjímajíc proti letectvu a útočné vozbě — bude mít přístě tyto úlohy:

1. zmotorisovaná bude spolupracovat s útočnou vozbou jako její součást;

2. zmotorisovaná bude útočné vozbě záštitou jejich parků;

3. v rámci působnosti útočné vozby bude se zmotorisovaná pěchota přesunovat za útočnou vozbou k ochraně komunikačních čar a uzlů, ústupových cest a bude za útočnou vozbou obsazovat území;

4. jinak bude ve větší míře k potřebě proti nepříteli bez útočné vozby a proti nepříteli s útočnou vozbou jen v pěchotních pásmech;

5. pěchota se může také hodit k organisování a hájení obranných postavení.“

Všechny tyto úkoly pěchoty v budoucí válce nevyžadují podle gen. Robinsona zvláštní organisace a zvláštního vyzbrojení pěchoty. Puška a lehký kulomet jsou základními zbraněmi pro úkoly běžné; na obranu proti tankům a letadlům jsou nevyhnutelné zbraně protitankové a protiletadlové, lehké a snadno ovladatelné obsluhou. Žádné koně, auto bez brnění, aby nebylo třetím a středním druhem rychlosti mezi pěchotou na zemi a auty nákladními obvyklé rychlosti.

Protože pěchota nebude útočit, nemá mít ani těžkých kulometů ani doprovodných zbraní v takovém „doprovodném“ praporu, jak jej zkouší pokusná anglická pěší brigáda.

Lepší než prapor doprovodný je prapor tanků. Ale což tanky mají podporovat pěchotu? Naopak, pěchota má podporovat tanky.

Prapor, a to vždy střelecký, musí být zmechanisován. Má mít kromě velitelství a velitelských jednotek 4 střelecké roty po 4 četách, čtyř po 3 družstvech, v každém družstvu po jednom kulometu s podstavcem p. l. a kromě toho protitanková zbraň. Brigáda má mít 4 takové prapory; velitel brigády má mít automobilní transportní kolonu s vozy jednotného typu jak pro jednotky, tak i pro zásobování a někdy pro zálohu materiálu.

Závěr gen. Robinsona se vrací k úvodním slovům:

„Klíč k řešení organisace pěchoty byl ztracen ve střídavém přidávání a ubírání pěchotě těch a oněch zbraní organisovaných jednou v četách, po druhé v praporech, po třetí zase v rotách těžkých kulometů a doprovodných zbraní.“

Jaké stanovisko zaujímá ke knize anglického autora polský recensent, nelze tak snadno zjistit. K úloze, přiznávané pěchotě v obranném postavení, připojuje pod čarou poznámku „Tedy přece!“. Recensent mjr. dypl. Morozewicz má na konci své stati odstavcem neodlišené věty: „Pěchota, jakou navrhuje gen. Robinson, ztratila by skutečně prvenství mezi zbraněmi, ale získala by za to, na rozdíl od dosavadních všemožných úkolů, v úlohách přesně vyjmenovaných a často rozhodujících. Velitelé pěchoty by vyšli z mlhy nejistot a viděli by zřetelně jak svoje úkoly, tak i způsoby výcviku k provádění pěchotních úloh.“ Z těchto vět není tak naprosto jisté, zda jsou to vlastní slova mjr. dypl. Morowicze či gen. Robinsona. Jinak není zpráv, že by se Polsko chystalo v dohledné budoucnosti zříkat pěchoty v dnešní podobě, naopak víme, že svoje vzorné Centrum wyszkolenia piechoty v Rembertowie budovalo s důrazem na prvenství pěchoty. Vedle polské tradice hipické platí doposud útočná tradice pěchoty (Polak na bagnety).

Mjr. dypl. Morozewicz cituje úvahy a závěry gen. Robinsona s mužným klidem a totéž činíme i my — příslušníci pěchoty. Neboť takové úvahy a závěry nejsou ve skutečnosti ničím novým, schylovalo se k nim už dlouhý čas, buď jsme je slyšeli nebo tanuly na mysli a zněly v uších. Je tomu skutečně tak, jak říká gen. Robinson. Od času, kdy byly se vši určitostí raženy útočná vozba, motorisace a mechanisace, kdy v nových cvičebních řádech pěchoty a v životním styku pěchoty s jinými zbraněmi zaznívá královský titul pěchoty jakoby křečovitě (viz kralování a dobu), slyšíme — neříkáme odzvánět, ale zvonit. Pěchota je si nejlépe vědoma své situace; hledá odlehčení v zatížení neužitečném v boji a hledá nové

a nové zbraně, aby obstála ve svých nevyčerpatelných úkolech, při čemž nenalézá uspokojení v technickém řešení; zná svoji největší slabinu ne tak v boji, jako před bojem: pochody, pochody, úsilné pochody.

A pak je neustále strašena útočnou vzbou nepřátelskou — i vlastní. Nepřátelská ji zničí, vlastní si ji podmaní, vezme jí místo a titul a dá si ji do zadních sledů.

To však je kratochvíle; běda zbráním, kdyby si svoje postavení a úlohy vymáhaly myšlenkou prestižní. O tom nemůže být řeči. Řeč je o tom, zda útočná vzbou je již dnes nebo bude zítra schopna převzít úlohy odbírané pěchotě. Zdá se, že je tu doposud mezera nebo nejistota. Diskuse o tom je vítána útočné vzbou, pěchotě a především celé branné moci.

Pěchotní rozhledy zařadí do této diskuse příspěvky o bojích tanků s tanky a upozorňují na článek v některém z nejbližších čísel Pěchotních rozhledů o tom, jak dosíci toho, aby útočná vzbou dovedla střílet v útoku na vzdálenosti větší než malé.

Pěchota u nás a v cizině.

Major pěch. Mir. Kryczar:

I.

Boj tanků s tanky.

(Podle článku M. Olšanského z časopisu Motorizacija i mechan. SSSR. 1935, č. 9.)

Boj tanků s tanky je z nejsložitějších a nejméně známých způsobů boje tankových jednotek vůbec. Lze-li u všech ostatních způsobů bojového užití tanků čerpati alespoň zčásti z válečných zkušeností, tu pro boj tanků s tanky jsme odkázáni doposud na úvahy teoretické a na mírové zkoušky. Odtud nejasnost, nejednotnost a začátečnictví různých hledisek a názorů na tento obor.

Při normálním použití proti živým i krytým cílům ničí tank protivníka mohutnou palbou na malé vzdálenosti, to je přímým nájezdem a drtivou silou. Jakým způsobem však má bojovat tank s nepřítelem stejné palebné i úderné síly, stejně obrněným, pohyblivým a stejně schopným překonávat překážky — tank s tankem? Bude i zde účelným přímý nájezd? Patrně nikoli. Úspěch v takovém střetnutí stroje se strojem bude náhodný a lze jej uvažovat jako výjimečný.

Zůstane asi vyhledávaným prostředkem boje tanků s tanky jen palba a tudíž všeobecně způsoby boje budou záležeti v mistrném užívání palebných zdrojů.

V mírových velitelských cvičeních často odpovídají důstojníci útočné vzbou na situaci „nepřátelské tanky!“ rozhodnutím: „Útok vlastních tanků.“ Útok však znamená také pohyb na protivníka, a to pohyb do bezprostřední blízkosti, k boji muže s mužem, zde stroje se strojem. Co možno očekávat od pohybu tanku na tank?

Je jisto, že palba z místa na pohybující se cíle je účinnější než palba z pohybujícího se tanku. Přibližování k nepřátelským tankům na bezprostřední vzdálenost odnímá tedy výhodu palební převahy vlastní a dává ji protivníku. V pohybu ubývá také možnosti řízení palby v tankové jednotce. Z toho tedy vysvitne vyloučení pohybu vlastních tanků na nepřátelské a útok bude jen útokem palbou.

Ve střetnutí tankových jednotek nabízejí se tudíž tyto zásady:

umístiti vlastní tanky za nejvýhodnějších podmínek pro zahájení vlastní palby na tanky protivníka;